

Eiropas Sociālā fonda projekts
„Atbalsts izglītojamo individuālo kompetenču attīstībai” (Nr. 8.3.2.2/16/I/001)

Konference
“Talantu iespējošana - resurss izaugsmei”
2024.gada 26.februārī

Izaicinājumi skolas vidē?

Kopsavilkums: lielākie izaicinājumi, ar kuriem skolotāji saskaras ārpus tiešā mācību procesa, ir saistīti ar ģimenes attieksmi, atbalstu un līdzdalību bērna izglītības procesā, kā arī uzskatu dažādību, uzvedību normu un vērtībām, kādas izveidojušās skolēnu ģimenēs. Šie izaicinājumi var būt sarežģīti risināmi un rada negatīvu ietekmi gan uz mācību procesu, gan skolas kopējo vidi.

Mācību process	Kopiena	Vide	Kultūrvide
<p>Nepietiekami mācību līdzekļi, metodikas trūkums (6)</p> <p>Skolotāju trūkums (3)</p> <p>Skolēnu motivācija (3)</p> <p>Vārdu krājums, valodas barjera (2)</p> <p>Iekļaujoša izglītība (2)</p> <p>Nepieņemams formāts – ierobežots laiks un apjoms (2)</p> <p>Sarežģītība</p> <p>Pārblīvets saturs</p> <p>Individuālo mācību līdzekļu nodrošinājums</p> <p>Skolotājs baidās improvizēt</p> <p>Dažādas skolēnu vajadzības</p> <p>Samazinātas prasības</p> <p>Pārslodze</p> <p>Jaunie pedagogi kā problēma, kas nav pats gatavs būt skolā</p> <p>STEM formas popularizēšana skolēnu vidū</p> <p>Talantīgie un skolēni ar iekļaujošo izgl.vienā klasē</p>	<p>Ģimenes attieksme, atbalsts – vecāki gaida, ka skola visu izdarīs bez vecāku iesaistes (2)</p> <p>Uztveres (uzskatu) dažādība (2)</p> <p>Liels skolēnu skaits klasē (2)</p> <p>Vecāku agresīvā rīcība, neuzticēšanās skolotājam (2)</p> <p>Vecāku attieksme pret jauno, pret vērtībām/ pārgudrie vecāki (2)</p> <p>Atšķirīgas prasības</p> <p>Mobings, bosings</p> <p>Pietrūkst laika un resursu jauno pedagogu celšanai</p> <p>Skolas kopienā</p> <p>augstskola ne vienmēr nozīmē topošo pedagogu mācīšanās virzību</p> <p>Atbalsta personāls</p> <p>Talantīgie ir klusāki, nejautā</p> <p>Talantīgajiem trūkst uzmanības – traucē darbu</p>	<p>IT tehnoloģiju, uzskates līdzekļu pieejamība, aprīkojums (3)</p> <p>Ne-mūsdienīgi kabineti (2)</p> <p>Prasību dažādība aprīkojums</p> <p>Nestrādā noteikumi</p> <p>Mazas telas</p> <p>Nav piemērotu nodarbību starpbrīžos</p> <p>Nepietiekams kabinetu skaits</p> <p>Finansējums</p> <p>7 filiāles/ nav viena ēka</p> <p>Skolas autobuss</p> <p>Skolu telpu novecošanās</p> <p>Ventilācija un skaņas paneļi telpās (no uzvediba.lv)</p> <p>Informācijas trūkums par bērna veselību</p> <p>Nav laika + resursu izveidot materiālus</p> <p>Praktiskās darbošanās iespējas</p>	<p>Dažādi priekšraksti par uzvedību, ētiku</p> <p>Dažāda vērtību orientācija</p> <p>Nekontrolējama socializācija interneta vidē</p> <p>Nav latviskas kultūrvides</p> <p>Saziņas valodu dažādība starp skolēniem</p> <p>Prestīzs</p> <p>Bez vērtībām atnāk no ģimenes</p> <p>Dažāds temperaments</p> <p>Elementāra pieklājība</p> <p>Skolēnu vidē arvien lielāka samierināšanās ar viduvēju rezultātu</p> <p>Maza interese darīt kaut ko papildus</p> <p>Skolēni noguruši pēc stundām</p> <p>Skolotāju izdegšana</p> <p>Tradīciju uzturēšanas uzvedība</p> <p>Cieņa un disciplīna</p>

	leklaujošas vides veidošana Attieksme saskarsmē un sadarbībā	Skolēnu aizraušanās ar telefonu Digitālo rīku nesankcionēta izmantošana Psihoemocionālais stāvoklis	
--	---	---	--

Kādam BŪTU jābūt aspektu līdzsvaram (%) skolas vidē?

Mācību process	Kopiena	Vide	Kultūrvide
40	20	20	20
40	20	20	20
40	20	20	20
40	20	20	20
30	30	20	20
30	30	20	20
30	30	20	20
30	30	20	20

Kopumā komandas radīja 80 idejas un ar labākajām dalījās konferences dalībnieku vidū, noslēgumā katrs atdodot individuālu balsi par 3 sev tuvākajām.

1. **“Atklātās stundas vecākiem”** – iespēja apmeklēt konkrētus mācību priekšmetus un izzināt izglītības procesu, kā arī novērtēt, cik liela loma ir klases videi, kur nav “fona trokšņu”, ko parasti rada skolēni. Tas ir par pamatu, lai mājās pārrunātu skolēna uzvedību, attieksmi un cieņu pret skolotāju un skolasbiedriem.

2. **“Sarunu diena”** – saskarsmes un sadarbības attīstībai ārpus formālās izglītības vides, ir nepieciešams laiks neformālām sarunām, kuru ietvaros ir iespēja skolēnam tuvāk izprast pedagoga lomu un nozīmi bērna tālākās izaugsmes kontekstā. Tas rosina pārdomas par savu uzvedību un attieksmi pret pedagogu un mācību procesu, dod iespēju saņemt sev nepieciešamo uzmanību, kuras trūkums, nereti ir par pamatu traucējošai rīcībai klases stundās.
3. **“Latviskas kultūrvides veidošana”** – skolēnu dzimtās valodas prasmes un literatūras zināšanas būtiski ietekmē dažādu svešvalodu klātbūtne, tādēļ nepieciešams vairāk izmantot infrastruktūras sniegtās iespējas nodrošināt vizualizācijas un interaktivitātes funkciju, jo īpaši starpbrīžos, kas ne vienmēr ir aizpildīti ar jēgpilnām aktivitātēm.

Citas no komandu ģenerētām idejām:

- **Sadarbības plānošana ar vecākiem** – meklēt efektīvas formas vecāku līdzatbildības palielināšanai izglītības procesā
- **Pedagoga dienas darba organizācija** – veikt “auditu”, noskaidrot regulāros “fona trokšņus”, īstenot pasākumus to mazināšanai vai izskaušanai
- **Diskusija par tēmu “Kas ir laba pārvaldība”**, rosinot iesaistītās puses fokusēties uz kolektīviem/ sabiedrības, ne individuāliem mērķiem.
- **Labo vārdu nedēļa/ mēnesis** – komplimentu kultūras aktivitātes skolā/ kolektīvā
- **Video/ foto ziņa vecākiem** par skolas ikdienu/ pasākumiem
- **Skolēnu radīto tradīciju ieviešana**
- Pedagoģa palīgi ar speciālā pedagoga un **medicīnas personas** zināšanām
- Nepieciešami projekti - **ilgāks laiks** kādas problēmas/ tēmas **izpētei un risinājumiem**

#1 Jautrās mēģenes

1. **“Jautrā telpa, kur aprunājas”** – **CITA vide, kur sarunāties**
2. Agresijas/ mobinga mazināšana
3. Talantu un citu skolēnu rakstura, veselības un īpatnību dažādība
4. Jāiegulda liels laiks un resurss gatavojot atbilstošu saturu
5. Apkārtējā vide attīstās straujāk par mācību saturu
6. Pedagoģs 21.gs mentors vai skolotājs?
7. Zema motivācija arī talantīgiem skolēniem
8. Sistēmiskās domāšanas trūkums
9. Nepieciešama mūsdienīga pedagoģu kvalifikācijas paaugstināšana (“es gribētu lekciju paklausīties”)
10. Vecāku vēlme regulēt mācību procesu

#2 Mūžīgie starpbrīži

1. **Sarunu diena/ skolēns -> skolotājs un otrādi**
2. Atpūtas stūrītis/ klusuma stūrītis
3. Vēlmju kaste (skolēni un skolotāji)
4. Aktivitātes starpbrīžos/ bērni piedalās to veidošanā

5. Runājošās sienas/ iedvesmai/ ierosmei
6. Skolēnu iesaiste pasākumu rīkošanā/ ideju ģenerēšanā
7. Skolā veidot mācību līdzekļu ideju bankas
8. Vecāku izglītošana un iesaiste skolas dzīvē/ vecāku dienas
9. Papildus speciālisti/ palīgi
10. Skola ārpus skolas (1x mēnesī)

#3 Dinamiskās domas

1. **Latviskas kultūrvides veidošana, piemēram, interaktīvas spēles**
2. Runājošās sienas un sadarbība ar LV/KRV skolām
3. Materiāltehniskā bāze, piemēram, motivējoši plakāti (teksts + vizualizācija kabinetos)
4. Papildus laiks skolotāju tālākizglītbai
5. Mentori/ mācīšanās konsultanti kā atbalsts skolotājam
6. Lielāka vecāku atbildīga, mazāka viņu iejaukšanās pedagoģiskajā procesā
7. Sadarbība, plānošana ar vecākiem
8. Vienotas prasības
9. Emocionālā inteliģence/ visu attieksme, izglītošana
10. Zaļā klase

#4 Skanīgie divdabji

1. **Atklātās stundas vecākiem, lai mācītos kopā (stunda vecākiem)**
2. Talantīgo programma, papildus finansējums
3. Atbalsta personāls, laborants, pedagoga palīgi
4. Mūsdienīga materiāli tehniskā bāze
5. Motivācija sadarbībai ar jaunākiem/ ar uzņēmumiem
6. Vecāku izglītošana
7. Dienas darba organizācija
8. Kultūrvides tradīcijas
9. Atslogot birokrātisko slogu
10. Nepārtraukti NEuzlabot izglītības sistēmu

#5 Daudzsološie komati

1. **Lasītāja karte – izlasītā apjoma monitorings/ vecāku līdzatbildība mājas darbu izpildē**
2. Pašdisciplīna un savas vides sakārtošana
3. Atgātnes klasē/ formulas
4. Gadskārtu svētku svinēšana/ skolas noformēšana. Skolēnu iesaiste noformēšanā un svētku sagatavošanā
5. Virtuālā izstrāde – konkurss/ vizuālajā mākslā (5.-7.kl)

6. Labo vārdu nedēļa/ mēnesis
7. Video/ foto ziņa vecākiem par skolas ikdienu/ pasākumiem
8. Jaunu tradīciju pieņemšana/ ieviešana/ svinēšana
9. Mācību ekskursijas
10. Kopīgi pasākumi vecākiem, skolēniem, skolotājiem

#6 Alternatīvie cirkuļi

1. **Skolēnu praktisko ideju īstenošana skolas dzīvē (PVN) – izstrādātas skolēnu idejas tiek iekļautas praktiski skolas dzīvē**
2. Atbalsts skolotāju motivācijai – piemaksas, uzslavas, pamanīšana, radošās darbnīcas, labās pieredzes popularizēšana, materiāli tehn.bāzes nodrošinājums)
3. Skolēnu radīto tradīciju ieviešana
4. Logu atvēršana gaisam/ kondicionieri
5. Talants = lepnums (talantīgo uslavēšana, godināšana, atzinības izteikšana, pasākumos, “goda dēļos”)
6. Prāta vētras talantu skolotājiem (visiem skolotājiem)/ tusiņš/ kopīgs laiks, tikšanās, projektu ideju radīšanai
7. Projekti (ilgāks laiks kādas problēmas/ tēmas izpētei, integrējot vairākus mācību priekšmetus atbilstoši par to saņemot arī vērtējumu)
8. Skolas padomes atbalsts (vecāku finansējums talantu aktivitāšu atbalstam)
9. Kampanas materiālās bāzes veidošanai
10. Motivācijas radīšana skolēniem (valsts līmenī, pilsētas līmenī, olimpiādes, atzinības pilsētas, valsts līmenī, ekskursijas)

#7 Asprātīgie direktori

1. **Brīvprātīgo projekti “KOPĀ” (empātija, cieņa, iekļaujoša vide, kopienas sajūta, atbildība, talantu attīstība, sociālās prasmes)**
2. Resursu piesaiste
3. Gatavi mācību līdzekļi un metodiskie materiāli
4. Slodžu sabalansēšana
5. Jaunu un vecu tradīciju izkopšana
6. Laba pārvaldība
7. Pedagogu palīgi
8. Pedagogu apmācības materiālu izstrāde
9. Efektīva sadarbība visos līmeņos
10. Vecāku izglītošana

#8 Talantu mūzas

1. **Stresa “nolaišanas” telpa**

2. Veidot resursu krātuvi/ vienotu datu bāzi
3. Iesaistīt ārējos resursus (uzņēmumi, augstskolas, vecāki)
4. Savstarpējā stundu vērošana, pieredzes apmaiņa
5. Pasākumi psihoemocionālās vides uzlabošanai
6. Pieklājīgas veicinoši pasākumi arī pedagogiem
7. Talantu programma, tverams labums
8. Pārstāt reformēt izglītības sistēmu, lai pietiek laika mācīties un AS sasniegšanai
9. Pedagoģa palīdzi ar speciālā pedagoģa un medicīnas personas zināšanām
10. Izglītot vecākus par dažādiem izglītības pasākumiem, procesiem